

Justitiedepartementet
Enheten för immaterialrätt och
transporträtt
ju.remissvar@regeringskansliet.se
cc: ju.L3@regeringskansliet.se

Er referens Ju2022/02812
Diarienummer Utr 2022/59
Datum 2022-11-01

EU:s nya tågpassagerarförordning (Ds 2022:23)

Trafikanalys har ombetts att yttra sig över ovannämnda remiss. I remissen föreslås hur svensk lag kan anpassas i enlighet med EU:s nya tågpassagerarförordning, vilken ska tillämpas från den 7 juni 2023. Förslagen rör främst sådant som möjliggör fortsatta särskilda bestämmelser för lokal och regional kollektivtrafik i förhållande till annan järnvägstrafik. I övrigt välkomnar promemorian de ändringar om förbättrade rättigheter för passagerare som införts i förordningen (plats för cykel, information till resenärer, direktbiljetter inom en koncern och rättigheter för funktionshindrade). När det gäller dessa regler föreslås att de införs utan att möjligheter till undantag och övergångsregler nyttjas.

Beträffande promemorians förslag vill Trafikanalys framföra följande:

1 Det är rimligt att, så långt som förordningen medger, behålla särskilda bestämmelser beträffande tågpassagerares rättigheter för lokal och regional kollektivtrafik (på sträckor kortare än 150 km). Skälet till detta är att de svenska bestämmelserna är bättre anpassade till kortare resor och ofta mer förmånliga för resenärerna.

2 Det är likaså rimligt att, såsom förordningen nu medger, införa ansvarsbefrielse vid force majeure i kollektivtrafiklagen, givet de begränsningar som förordningen föreskriver. Skälet för detta är att det därmed skapas lika villkor för samtliga trafikslag, vilket tidigare inte varit möjligt enligt förordningen.

3 Trafikanalys anser också att det är fullt rimligt att undanta musei- och turisttrafik från förordningens bestämmelser om tågpassagerares rättigheter. Detta är nu också möjligt enligt den nya förordningen och motiveras av att sådan trafik får anses vara av såväl mindre omfattning som med begränsade möjligheter att finansiera sådana krav.

Trafikanalys tillstyrker därför promemorians förslag i dessa delar.

Det faktum att man valt att inte utnyttja möjligheten till övergångsbestämmelser innebär dock att järnvägsföretag och trafikhuvudmän tidigare och snabbare än annars kan behöva anpassa sin service med därför eventuellt tillkommande kostnader. I sin konsekvensbedömning menar dock promemorian att förslagen inte eller endast marginellt bedöms påverka kostnaderna för dessa aktörer.

Trafikanalys saknar dock närmare underlag i promemorian för denna bedömning. Enligt Trafikanalys borde frågan om kostnadskonsekvenser av förslagen ha analyserats mer i detalj.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Mattias Viklund efter föredragning av Pia Bergdahl. Avdelningschef Gunnar Eriksson har deltagit i ärendets beredning.

Mattias Viklund
Generaldirektör